

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
3 Пж 6322/18
12.12.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Александре Поповић, председника већа, судија Младена Николића и Драгољуба Јанковића, чланова већа, у парници тужиоца „ИНА“ Индустрија нафте д.д. Загреб, Република Хрватска, чији је пуномоћник Ђорђе Николић, адвокат из Београда, против тужених: 1. „ЛУКОИЛ СРБИЈА“ а.д. Београд, чији је пуномоћник Александар Петровић, адвокат из Београда и 2. „ТРАНСЈУГШПЕД“ Међународна шпедиција д.п. – у стечају Београд, чији је пуномоћник Драган Бабовић, адвокат из Београда, ради утврђења права својине, вредност предмета спора 1.145.700 000,00 динара, одлучујући о жалбама тужиоца, изјављеним против пресуде Привредног суда у Београду П 6123/16 од 24.09.2018. године, исправљене решењем П 6123/16 од 24.10.2018. године и допунског решења истог суда П 6123/16 од 14.11.2018. године, у седници већа одржаној дана 12.12.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и потврђују пресуда Привредног суда у Београду П 6123/16 од 24.09.2018. године, исправљена решењем П 6123/16 од 24.10.2018. године и допунско решење истог суда П 6123/16 од 14.11.2018. године.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Изрека првостепене пресуде гласи:

„I ОДБИЈА СЕ примарни тужбени захтев тужиоца „ИНА“ Индустрија нафте д.д. из Загреба, Република Хрватска, да се утврди да је власник пословног простора у „Палати Јадран“ у Београду, ул. Немањина бр 4 која је уписана у листу непокретности 668 КО Савски венац, као зграда друмског саобраћаја - пословна зграда међународне шпедиције у улици Хајдук Вељков венац 2-4-6 на кат. парцели бр 829, укупне површине 1.137,19 м² и то: просторија на првом спрату у анексу укупне површине 660,79 м², комуникационих и помоћних просторија на првом спрату у анексу солитера укупне површине 190,25 м², просторија у приземљу укупне површине 81 м², просторија у сутерену укупне површине 205,15 м², што су тужени првог реда „ЛУКОИЛ СРБИЈА“ а.д. Београд и друготужени „ТРАНСЈУГШПЕД“ д.п. Београд, у стечају, дужни да признају и да трпе и да тужилац на основу ове пресуде упише своје право својине у односу на предметни пословни простор у катастру непокретности.

II ОДБИЈА СЕ тужбени захтев којим је тужилац тражио, да се обавезу тужени првог реда „ЛУКОИЛ СРБИЈА“ а.д. Београд и друготужени „ТРАНСЈУГШПЕД“ Међународна шпедиција д.п. Београд, у стечају, да се са свим лицима и стварима иселе из пословног простора у „Палати Јадран“ у Београду, ул. Немањина бр. 4, која је уписана у листу непокретности 668 КО Савски венац, као зграда друмског саобраћаја - пословна зграда међународне шпедиције у улици Хајдук Вељков венац 2-4-6 на кат. парцели бр 829, укупне површине 1.137,19 м² и то: просторија на првом спрату у анексу укупне површине 660,79 м², комуникационих и помоћних просторија на првом спрату у анексу солитера укупне површине 190,25 м², просторија у приземљу укупне површине 81 м², просторија у сутерену укупне површине 205,15 м², и да исти предају тужиоцу „ИНА“ Индустрија нафте д.д. Загреб испражњен од лица и ствари, у року од 15 дана од пријема отправка пресуде.

III ОДБИЈА СЕ евентуални тужбени захтев да се утврди да је „ИНА“ Индустрија нафте д.д. из Загреба носилац права коришћења пословног простора у „Палати Јадран“ у Београду, ул. Немањина бр 4, која је уписана у лист непокретности 668 КО Савски венац, као зграда друмског саобраћаја - пословна зграда међународне шпедиције, у улици Хајдук Вељков венац 2-4-6 на кат. парцели бр 829, укупне површине 1.137,19 м² и то : просторија на првом спрату у анексу укупне површине 660,79 м², комуникационих и помоћних просторија на првом спрату у анексу солитера укупне површине 190,25 м², просторија у приземљу укупне површине 81 м², просторија у сутерену укупне површине 205, 15 м², и да исти предају тужиоцу „ИНА“ Индустрија нафте д.д. Загреб испражњен од лица и ствари, у року од 15 дана од пријема отправка пресуде.

IV ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженима накнади трошкове парничног поступка и то првотуженом у износу од 1.930.600,00 динара и друготуженом у износу од 1.675.800,00 динара, све у року од осам дана од дана пријема отправка пресуде.“.

Решењем о исправци од 24.10.2018. године исправљена је првостепена пресуда у уводу пресуде тако да уместо означеног пуномоћника друготуженог Миодрага Папића из Београда треба да стоји Драган Бабовић, адвокат из Београда, а у поуци о правном леку први ред треба да стоји „пресуда“ уместо „решење“.

Допунским решењем од 14.11.2018. године обавезан је тужилац да туженом „ЛУКОИЛ СРБИЈА“ а.д. Београд накнади трошкове парничног поступка од 104.000,00 динара.

Против наведене првостепене пресуде и допунског решења жалбу је благовремено изјавио тужилац.

Тужилац жалбом побија првостепену пресуду из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку указујући на постојање битне повреде из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. У жалби се истиче да није поступљено по инструкцијама другостепеног суда, да је тужилац стекао својину на спорним непокретностима, при томе полазећи и од својинске трансформације тужиоца, а чињеница да тужилац није уписао своја права у јавну књигу није од утицаја на право тужиоца, јер да је тужилац уписан у катастар не би ни водио овај спор. Даље се у смислу жалбених навода уз позивање на повреду Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода у погледу неометаног уживања имовине предлаже да се жалба усвоји а првостепена пресуда преиначи или укине.

У жалби против допунског решења о трошковима тужилац указује да је реч о трошковима туженог првог реда који нису били потребни за вођење парнице и од којих не би зависила одлука Привредног апелационог суда Пж 3241/12 од 09.05.2012. године те предлаже да се жалба усвоји а побијано решење преиначи или укине.

Тужени су дали одговор на жалбу тужиоца изјављену против првостепене пресуде, оспоравајући у свему наводе из жалбе, те у смислу навода из одговора на жалбу предложили да се жалба тужиоца одбије као неоснована а првостепена пресуда потврди.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд је нашао да жалбе тужиоца нису основане.

Побијана пресуда и побијано допунско решење донети су без битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени пази по службеној дужности.

Насупрот жалбеним наводима тужиоца првостепена пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју повреду наводима у жалби тужилац указује. Наведено из разлога, јер је изрека првостепене пресуде јасна, није противречна образложењу, а разлози које је првостепени суд дао о битним чињеницама нису противречни стању у списима, тако да првостепена пресуда нема недостатака због којих се њена правилност не би могла испитати.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда дана 26.02.1965. године закључен је Уговор о суинвестирању између предузећа „ТРАНСЈУГ“ Међународна шпедиција Ријека, као представника групе инвеститора на изградњи пословне зграде „Палата Јадран“ у Београду и предузећа „ИНА“ Индустрија нафте Загреб, као суинвеститора. Према уговору, предузеће „Трансјуг“ се обавезало у име осталих инвеститора да изгради пословну зграду „Палату Јадран“ на углу Немањине и Сарајевске улице, у Београду, а „ИНА“ Индустрија нафте као један од суинвеститора у изграђеном објекту добија 450 м² корисне површине на другом спрату анекса који је у изградњи за који треба да плати износ од 64.800.000,00 динара најкасније до краја фебруара 1965. године. Из уговора од 04.06.1965. године утврђено је да се врши проширење суинвеститора „ИНЕ“ у градњи пословне зграде „Палата Јадран“ у Београду те се „Трансјуг“ обавезао да у истој згради за „ИНУ“ осигура 568 м² корисне површине, на првом спрату и то просторије означене под 1 до X, ходници и санитарне просторије означене бројем 1 до закључно броја 6, а у приложеном нацрту предметне зграде као саставном делу уговора просторије у приземљу површине 81 м² са приручним складиштем означеним у нацрту са бр XII и бр XIII, те просторије у приземљу зграде - складишта и продавница површине 155м², означене у нацрту са бројем XI. „ИНА“ се обавезала да плати износ од 51.838.880,00 динара до 08.06.1965. године. „ТРАНСЈУГ“ се обавезао да по завршетку зграде просторије преда „ИНА“ Индустрија нафте Загреб која ће се укњижити као носилац права коришћења на предметним пословним површинама, заједничким просторијама и на одговарајућем делу земљишта. Даље првостепени суд из земљишно-књижног улошка бр. 1361 за катастарску општину Београд 5 од 18.05.2003. године утврђује да је у А пописном листу на парцели бр 829 као земљишно-књижно тело 1 уписано земљиште без зграде површине 42 а 35 м², док је као земљишно-књижно тело 2 уписана кућа бр. 4 у ул. Немањиној угао Хајдук Вељков венац бр. 2 „Палата Јадран“ кула и анекс, пословна зграда састоји се из две подземне етажне, приземља и 14 спратова, док се анекс састоји од две подземне етажне, приземља и два спрата. Увидом у листу Б - власнички лист, утврђено је да је на земљишту, као земљишно књижном телу 1 из листа А уписана државна својина Републике Србије, док је за земљишно-књижном телу 2 пословна зграда уписана у А листу уписана друштвена својина и право коришћења и располагања у корист ДП „ТРАНСЈУГШПЕД“ међународна шпедиција Београд и то на две подземне етажне, приземљу, на спратовима од I до VIII и XIV спрату, као и анексу

који се састоји од две подземне етаже, приземља и два спрата. Из извода листа непокретности број 668 КО Савски венац од 02.04.2009. године утврђено је да је у В листу - 1 део, подаци о зградама и другим грађевинским објектима и носиоцима права на њима, на кат. парцели 829 уписана зграда друмског саобраћаја - пословна зграда међународне шпедиције у ул. Хајдук Вељков венац бр 2-4-6 као носилац права на објекту уписана Република Србија и државни облик својине. У В листу – 2 део, подаци о стану, пословној просторији као посебним деловима зграде и носиоцима права на њима ДП „Трансјуг“ Међународна шпедиција Београд, уписан као носилац права коришћења пословног простора у државној својини Републике Србије и то: пословног простора под бројем 30, на 14 спрату пословног простора под бројем 22, на шестом спрату пословног простора, на седмом спрату под бројем 23, под бројем 24 на осмом спрату, под бројем 16 у приземљу, пословног простора под бројем 17 на првом спрату, под бројем 18 на другом спрату посл. простора 19 на трећем спрату, пословног простора под бројем 20 на четвртом спрату под бројем 21, на петом спрату посл. простора број 1 у подруму - друга етажа и посл. простор под бројем 2 у подруму - прва етажа.

Из потврде Трговачког суда у Загребу од 02.12.1998. године утврђено је да је тужиочев правни претходник „ИНА“ Индустрија нафте Загреб основан и уписан код тог суда решењем Фи 4063/64 од 31.12.1964. године.

Утврђено је такође да је ДП „ТРАНСЈУГШПЕД“ из Београда настао издвајањем пословне јединице из Хрватске из састава „ТРАНСЈУГ“ Ријека и да се организовао у друштвено предузеће према решењу Фи 11638 од 28.05.1992. године.

Пресудом Округног привредног суда у Београду П 83588/90 од 11.06.1991. године одбијен је тужбени захтев ЈП „ИНА“ Индустрија нафте из Загреба против туженог ДП „ИНА“ Београд ради поништаја уписа по решењу Фи 15031/90 од 07.12.1990. године.

Решењем Агенције за приватизацију од 24.01.2003. године дата је сагласност предузећу „Беопетрол“ а.д. из Београда за продају пословне зграде у Немањиној бр 4. Из решења Трговинског суда у Београду Фи 12888/03 од 25.12.2003. године утврђено је да је после спроведене приватизације над предузећем „Беопетрол“ извршен упис купца „LUKOIL EUROPE HOLDING BV“ из Амстердама, Холандија и то тако да је предузеће уписано под именом „ЛУКОИЛ БЕОПЕТРОЛ“ а.д. Београд а власничка структура је да је већински власник купац из Холандије.

Из налаза и мишљења вештака грађевинске струке утврђено је, а у циљу идентификације пословног простора из уговора од 26.02.1965. године и 04.06.1965. године да из наведених закључених уговора предузећу „ИНА“ Индустрија нафте из Загреба би припале и то на првом спрату у анексу солитера собе од броја 110 до броја 133 у укупној површини 660,79 м². Од простора комуникације и помоћне просторије на првом спрату укупно површине 190,25 м² у приземљу, локали 1, 2 и 3 у укупној површини 81м² и сутерену укупна површина 205,15 м². Укупна површина идентификована на лицу места износи 1137,19 м².

У стечајном поступку који се води над друготуженим одбијен је захтев тужиоца да се из стечајне масе излучи пословни простор у „Палати Јадран“ у Београду у површини која је предмет овог спора.

Из Уговора о купопродаји друштвеног капитала и капитала у власништву Акцијског фонда предузећа „Беопетрол“ а.д. који је закључен између „LUKOIL EUROPE HOLDING BV“ Холандија и Агенције за приватизацију Републике Србије и Акцијског фонда Републике Србије а од 26.09.2003. године који је оверен код Првог општинског суда 11.12.2008. године под бројем Ов 3466/08 утврђено је да је првотужени постао правни следбеник предузећа „Беопетрол“ а.д. из Београда.

Првостепени суд закључује да је тужилац активно легитимисан, а тужени пасивно легитимисани. Првостепени суд закључује да правни претходних тужиоца није стекао својину у смислу одредби Закона о основама својинскоправних односа јер је утврдио да је правни претходник тужиоца по уговору на спорном пословном простору уговорио само пренос права коришћења и да исто након предаје може да укњижи. Како правни претходник тужиоца није стекао својину по одредбама Закона о основама својинскоправних односа већ му је установљено право коришћења у друштвеној својини, то ни тужилац не може стећи нешто што његов правни претходник није имао те првостепени одбија примарни тужбени захтев.

Даље је првостепени суд обзиром да тужилац и поред дугогодишњег протеча времена није уписао ни својину ни право коришћења у јавне књиге, закључује да му се не може признати ни власништво, ни право коришћења на предметним непокретностима, што је разлог за одбијање тужбеног захтева, при чему је право коришћења један од атрибута својине, те тужилац није стекао ни право коришћења, па првостепени суд одбија евентуални тужбени захтев.

Првостепени суд даље закључује да је право коришћења на непокретности у друштвеној својини тужилац изгубио, а то право стекао ДП „ИНА“ Београд касније „Беопетрол“ који је непрекидно био у савесној државини те имовине од 1968. године. Радници пословне јединице су се организовали у складу са тада важећим Законом о предузећима и Уставом СФРЈ и Уредбом о заштити имовине делова предузећа чије је седиште на територији бивших република СФРЈ („Службени гласник РС“ број 31/01). Стога првостепени суд цени да је неоснован навод тужиоца да радници „ИНЕ“ Београд нису имали право да се организују у друштвено предузеће. Законитост таквог организовања потврђено је и у спору који је правни претходник тужиоца водио ради поништаја уписа код Окружног Привредног суда у Београду под бројем П 83588/90 од 11.06.1991. године у коме је правноснажно одбијен. На питање да ли је у имовину „Беопетрола“ ушао спорни пословни простор одговор је дат кроз решење Агенције за приватизацију која је имала сву документацију о имовини ДП „Беопетрол“ и када је дала сагласност да исту може отуђити подразумева и то да је евидентирана као имовина „Беопетрола“ у друштвеној својини. Стога првостепени суд налази да је ДП „ИНА“ Београд била јача страна у остварењу права коришћења и са разлога што се облик својине не мења.

Даље првостепени суд као разлог за неоснованост захтева тужиоца за право коришћења узима и то што не постоји фактички реципроцитет између Републике Хрватске и Републике Србије за стицање било каквог стварног права јер се из бројних одлука које су приложене, судова Републике Хрватске утврђује да не постоји ни једна одлука да је неком правном лицу из Републике Србије признато било које стварно право док су судови Србије то право признавали правним лицима из Хрватске. Из образложења одлука које су достављене произилази да судови у Хрватској одбијају захтеве да се Споразум о сукцесији - прилог Г може применити без закључења билатералног споразума, а како билатерални споразум није закључен онда је искључена могућност за постојање фактичког реципроцитета.

Из наведених разлога првостепени суд одбија тужбене захтеве тужиоца при томе позивајући се и да је постојала непрекидна државина правног претходника првотуженог те су се стекли услови и за стицање својине одржајем.

Независно од материјално-правног закључка првостепеног суда у погледу испуњености услова за одржај, правилна су становишта првостепеног суда, да правни претходник тужиоца предметним уговорима није стекао својину на спорним непокретностима те ни тужилац није могао стећи више права од претходника, затим да правни претходник тужиоца никада није уписао право коришћења на непокретностима,

као и да не постоји фактички реципроцитет у овом случају јер судови Републике Хрватске у истим чињенично правним ситуацијама одбијају захтеве лица из Републике Србије за враћање имовине, те даље да није закључен билатерални уговор између Републике Србије и Републике Хрватске, па је имајући у виду потпуно и правилно утврђено чињенично стање, одлука првостепеног суда правилна, из следећих разлога:

Полазећи од уговора из 1965. године произилази да је од тада правни претходник тужиоца имао правно валидан уговор у погледу спорних непокретности на основу кога је могао захтевати и остварити упис права коришћења у јавној књизи али то, као и тужилац није учинио и за то није могао ни стећи статус титулара права коришћења на спорним непокретностима. Својинска трансформација тужиоца извршена у Републици Хрватској, је такође без утицаја на стицање стварних права на непокретности у Републици Србији.

Даље, а што је кључно у овој правној ствари и тиме разлог за одбијање тужбених захтева тужиоца, јесте да се тужилац не може легитимисати као титулар права коришћења, нити својине на спорном пословном простору ни по основу прилога Г Споразума о питањима сукцесије. Тачно је да се по том основу пружа заштита приватној својини и стеченим правима грађана или других правних лица СФРЈ у односу на непокретности које су се налазиле на територији држава сукцесора на дан 31.12.1990. године. Међутим, признање и непосредна заштита тих права враћањем у првобитно стање по основу прилога Г Споразума о питањима сукцесије не могу остварити појединци – грађани и правна лица која су на дан 31.12.1990. године били титулари тих права. Прилогом Г Споразума о питањима сукцесије признају се и успостављају само оквирна правила по којима државе потписнице споразума требају да изврше признање и заштиту приватне својине и других стечених права грађана и правних лица у односу на некретности које су се налазиле на њиховој територији. Зато се наведеним прилогом Г успостављају само одређена права и обавезе у односу на државе потписнице. Тим споразумом нису конституисана непосредна права држављана држава потписнице у односу на непокретности које се налазе на територији неке друге државе потписнице споразума. Зато се с позивом на прилог Г Споразума о питањима сукцесије не може пружити непосредна судска заштита грађанима и правним лицима одређене државе потписнице споразума у односу на непокретности које се налазе на територији друге државе потписнице. Стога се ни овде тужиоцу не може признати непосредна судска заштита његовог права коришћења на спорним непокретностима које се налазе на територији Републике Србије, док не може остварити ни свој захтев у погледу права својине из истих разлога и из разлога које првостепени суд правилно закључује, да тужилац не може имати ни стећи више права него што је његов правни претходник имао. Непосредна судска заштита својинских права грађана и правних лица једне државе у односу на непокретности које се налазе на територији друге државе потписнице Споразума о сукцесији није правно могућа све до времена закључења билатералних уговора којима би се таква заштита успоставила. Из тих разлога ни захтев тужиоца да му се од стране суда Републике Србије призна право коришћења на спорним непокретностима као и право својине, нема правно утемељење ни у прилогу Г Споразума о питањима сукцесије без обзира на неспорну чињеницу да је тај споразум сагласно одредби члана 16. Устава Републике Србије део нашег правног поретка.

Горе наведено правно становиште исказано је и у пресуди Врховног касационог суда Републике Србије, Прев 199/18 од 04.10.2018. године. Суштински исто правно становиште исказано је и у одлуци Европског суда за људска права у предмету

„Младост турист“ а.д. против Хрватске број 73035/14 која је објављена 23.02.2018. године.

Такође, код правилно утврђених чињеница да је у имовину „Беопетрола“ ушао спорни пословни простор и да је Агенција за приватизацију која је имала сву документацију о имовини ДП „Беопетрол“ дала сагласност да исту може отуђити, то су права која је првотужени стекао приватизациојом заштићена.

Из наведених разлога жалбеним наводима тужиоца није доведена у сумњу правилност одлуке првостепеног суда.

Насупрот жалбеним наводима тужиоца правилна је одлука првостепеног суда који је допунским решењем досудио трошкове поступка првотуженом, који се односе на састав жалбе у износу од 104.400,00 динара према АТ. Ово из разлога што је осим тужиоца и првотужени имао правни интерес, а што је учинио, да побија жалбом решење првостепеног суда П 6955/11 од 01.02.2012. године, при чему је и првотужени успео са том жалбом, те се његов трошак показао као потребан у овом спору. Како је првотужени поднео благовремени захтев за доношење допунског решења, то је првостепени суд правилно одлучио о захтеву првотуженог.

Правилна је одлука о трошковима поступка која је донета уз правилну примену АТ и ТТ.

Из свих наведених разлога применом одредбе члана 390. и 401. тачка 2. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

МН/ОПГ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА
Александра Поповић с. р.

Тачност отправка оверава